

- Ne felejtse el megfelelően elhelyezni a lehetséges szomszédokhoz képest, különösen vékony falú társasházak stb. esetén. Nem ajánlott a gyűjteményt a szomszédja alszik fala mellett elhelyezni, ahogyan a saját hálószobájában vagy konyhájában sem szabad tárolni.
- Tartsa az anyagot gyermekek és állatok elől elzárva, különösen akkor, ha gyermekek vagy idegenek férnek hozzá a gyűjteményhez; a radioaktív mintákat el kell zárni. Soha ne engedje, hogy a gyerekek közvetlenül megérintsék (vagy megérinthessék) a radioaktív mintákat. Ez különösen igaz az iskolai gyűjteményekben lévő mintákra.
- Tartsa a mintákat a lehető legkisebb méretben (igen, ez nagyon fáj a rajongóknak). A nagy aktivitású, nagy vagy raktáron lévő mintákat árnyékolt tárolóhelyeken tárolja - egyszerűen, főként lakóövezeteken kívül, természetesen megjelölve és idegenektől, gyermekektől és állatoktól elzárva.
- Ha gyakrabban kezel radioaktív mintákat, viseljen védőszemüveget az arca és a szeme védelme érdekében, különösen az alfa- és béta-sugárzás ellen, vagy még jobb, ha átlátszó védőarcvédőt. A szem és a száj, kisebb mértékben az orr, nincs védve az alfa- vagy béta-sugárzástól.
- Ha nagyszámú mintát tartalmazó letétet kell leadnia, az egyes darabokat lezárható műanyag zacskókba csomagolhatja, és műanyag dobozban tárolhatja (a porszenyeződés csökkentése, a könnyebb tisztítás). A műanyag dobozt figyelmeztető táblával kell megjelölni.
- Ártalmatlanítás esetén soha ne dobjon radioaktív mintákat a kommunális hulladékba, mert problémákat okozhat – például a hulladékégetők nagyon érzékeny detektorokkal rendelkeznek, és az egyetlen kátrány miatt a mintákat az udvaron kell kidobniuk, és a teljes szemetesautó hulladékát szét kell szedniük. (Természetesen a mintákkal együtt dolgozott újságpapírokat is kidobhatja a kommunális hulladékba – esetleg apró anyagszemcsékkel együtt.) Ha nem tudja a mintákat egy másik gyűjtőnek, múzeumnak, iskolának felajánlani, ideális a követ oda visszavinni, ahová való, a příbrami, jáchymovi stb. kupacokba.

Ajánlások kézi és szekrénygyűjteményekhez:

- Néhány ásványminta (kisebb méretű, maximum kb. 200 $\mu\text{Sv}/\text{minta}$) csak óvatos kezelést és üvegtáblát igényel a minta és a felhasználó között, a kiállítás (gyűjtemény) megfelelő távolságát a leggyakoribb tartózkodási helyektől, valamint légmentes zárast radon ellen.
- A radioaktív porszerű és földes ásványok, mint például az uránokker, a zippeit, az autunit esetében figyelembe kell venni a radioaktív por terjedésének megakadályozását. Itt a légmentes zárás kettős jelentéssel bír.
- Különösen az urán- és tóriumásványok szisztematikus gyűjtése, a nagyobb és aktívabb minták (kb. 500 $\mu\text{Sv}/\text{minta}$ felett) nem ajánlott lakóhelyiségekbe. Itt mindig helyénvaló az ilyen mintákat szerkezetileg elkülönített, szellőztetett és esetleg árnyékolt terekben tárolni a nagyobb gyűjtemények esetében.

Beclések szerint a radioaktív ásványok tipikus kezelése egy általános ásványtani gyűjteményben általában évi körülbelül 10 órát vesz igénybe, átlagosan körülbelül 100 mm-es kezelési sugárral. A maximális éves dózis (kb. 1 mSv) elérése ésszerűen elfogadhatóan alacsony kockázatnak tekinthető. Ez azt jelentené, hogy a radioaktív ásványok kezelése 10 órán keresztül, átlagosan 100 $\mu\text{Sv}/\text{h}$ dózissal nem lépné túl ezt a határértéket. Természetesen a kisebb sugárforrásokat reálisan arányosan hosszabb ideig lehetne kezelni. Ezzel szemben egy 1000 $\mu\text{Sv}/\text{h}$ -t kibocsátó ásvány mindössze egy óra alatt elérné ezt a dózishatárt. (5)

A lakosság jelenlegi dózishatára évi 1 mSv. A maximális éves dózis eléréséhez egy személynek több mint 1000 órán át 1 $\mu\text{Sv}/\text{h}$ mintának, vagy több mint 133 órán át 7,5 $\mu\text{Sv}/\text{h}$ mintának kellene kitennie.

Teljes cikk: <https://www.mallorn.cz/news/radioaktivni-mineraly-bezpecnost-sber-preprava-a-skladovani-v-domaci-sbirce/>

© Mallorn, z.s.

130 00 Prága 3, Chelčického 12/1130

www: <https://www.mallorn.cz/> e-mail: mallorn@mallorn.cz, telefon: +420 723 589 170